

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

LV. Qui sentit onus, sentire debet commodum & econtra.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

REGULA LV.

Qui sentit onus sentire debet commodum & econtra.

Quæres primo. Quis primæ partis hujus Regulæ sensus?

R. Qui onera, damna, & incommoda rei vel actionis sustert, ad eum etiam cum re connexa, vel ex ea provenientia commoda & emolumenta pertinere debent. Ratio est: quia nemo facile reperitur, qui taceat onus, si illud spe commodi & emolumenti non compensetur: adeo, ut etiam magnus ille *Apostolus* ad sufferenda patienter adversa pro CHRISTI Nomine præmii spe fideles animare non erubescat: *sicut enim Socii passionum estis, inquit, sic eritis & consolationis.* 2. Cor. 1.

Quæres secundo. Quæ hujus Regulæ Exempla?

R. Sequentia: 1mo, Monasterium, in quod Clericus propter incontinentiam ad pœnitendum est inclusus, sicut habet onus Clericum alimentandi, ita ex illatis Clerici bonis sentire debet subsidium. *Can. de lapsis. 5. caus. 16. q. 6.*

2do. Parochus Parochianis Sacramenta administrandi, & officia divina celebrandi onus sustinet, & ideo eum gaudere oportet congruæ & Canonice portionis emolumento. *Cap. 1. & cap. certificari. 9. de sepultur.*

3tio. Emptor, qui emptione perfecta, licet res empta nondum fuerit tradita, rei emptæ sustinet periculum, ita in illius compensationem fructus & incrementum rei ex alluvione aut pretii augmento proveniens justè acquirit. *L. 1. C. de pericul. & commod. rei vend.*

4to. Utufructuario arbores emortue cedunt, quia loco earum aliàs substituire est obligatus. *L. agri 18. ff. de usufr.*

5to. Demum in Contractu Societatis, quamvis non fuerit expressum, tacite tamen censetur conventum, ut qui plus æris vel periculi in Societate sustinet, plus etiam lucri capiat.

Quæres tertio. Quæ hujus partis limitatio?

R. Regula non tenet, si onus ex sua institutione vel speciali juris dispositione officio vel commodo est annexum. Exemplum est: Capitulum Sede vacante Jurisdictionem & Episcopales exercet functiones, & tamen pro hoc onere non sentit commodum ex mensæ Episcopalis fructibus; hi enim Ecclesiæ & in Cathedra Successori reservandi sunt.

Quæres quarto. Quis secundæ partis Regulæ sensus?

R. Qui rei cujusdam vel actionis emolu-

emolumenta, & ex ea convenientia percipit commoda, eum quoque onera vel annexa rei incommoda sufferre oportet. Exempla sunt; Beneficiato non residenti nec officium exercenti fructus & beneficii negantur redditus. *Trid. Sess. 24. de reform. cap. 12.* cum beneficium datur propter officium. *Cap. fin. de rescript. in 6. do.* Si Ecclesia collapsa, nec eidem redditus, ex quibus reedificari valeat, suppetant, Rector Ecclesie omnesque in ea beneficiati ad reedificationem concurrere debent. *Cap. 1. de Eccles. aedificand.* Quia enim omnes illi commodum in Ecclesia habent, onus quoque conservationis & reedificationis ab eis est sustinendum. *3tio* Legato censetur indignus, qui onus Legatarii à testatore impositum subire

recusat. *L. quamvis. 10. ff. de damno infect.*

Quæres quinto. Quæ hujus partis limitatio?

1. Qui sentit commodum, onus sentire non debet, quando ejus ferendi incapax est, vel Jus eum ab onere specialiter deobligat. *Sic 1mo.* Beneficiatus infirmus redditus officii percipiendo commodum sentit, & tamen ab onere officii liber existit. *Can. 1. caus. 7. q. 1. de Cleric. agrotante. 2do.* Maritus dotem lucratur, quamvis uxorem adulteram sustentare non teneatur. *Cap. plerumque. 4. de donat. inter vir. & uxor. 3tio.* Legatarius ex legato sibi relicto commodum habet, & tamen hæreditatis onera sustinere, vel debita solvere non obligatur.

REGULA LVI.

In re communi potior est conditio prohibentis.

Quæres primo. Quot simpliciter res pluribus potest esse communis?

1. Dupliciter. Vel est communis ut singulis, sive pertinet ad singulos distributive sumptos, vel est communis pluribus, ut Collegio, sive pertinet ad plures collectivè seu collegialiter acceptos. In primo sensu præsentem Regulam procedere affirmamus.

Quæres secundo. Quis Regulæ sentit?

1. Quando res ad duos vel plures
R. D. Schnorrenberg in Reg. Jur.

ut singulos spectat, & de ea reparanda, destruenda, aut aliquo circa eam faciendo agitur, quod singulorum interest, id ipsum vel unius impedire potest contradictio. Ratio est; quia nullus invito suo Jure est privandus, nec ulli facto alieno inferendum est præjudicium, quod profectò contingeret, si socio vel sociis uno ex sociis invito rem alienare, vendere vel destruere liceret.

Exempla sunt *1mo.* Contracto & con-

V

con-